

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih 25 Nisan 2012
Sayı 3279

6773

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Dışişleri Bakanı Sayın Prof. Dr. Ahmet DAVUTOĞLU tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğini saygılarımla arz ederim. 24.04.2012

Osman KORUTÜRK
İstanbul Milletvekili

TBMM Dışişleri Komisyonu ile 15 – 19 Nisan 2012 tarihleri arasında gitmiş olduğumuz Mısır’da yapılan Türk – Arap Parlamenterler 4. Diyalog Toplantısı sırasında, toplantıda söz alan Arap parlamenterlerin hemen tümünün Türkiye’nin Suriye politikasından ciddi rahatsızlık duyduklarını ve bu rahatsızlıklarını açıkça seslendirdiklerini gözlemledik.

Bu gözlem, Türkiye’nin Suriye’deki olaylara yönelik tavrının, esasen Rusya, İran, Çin gibi bölgede etkili aktörlerin yanı sıra, genel anlamda Arap Dünyasında da tasvip görmediğini ortaya koymaktadır. Bu bağlamda:

- 1) Hükümet, Suriye’ye yönelik tutumunu belirlerken, bu tutumun diğer Arap ülkelerinde nasıl algılanacağı ve ne gibi tepkiler uyandıracacağı hususunda ciddi bir değerlendirme yapmış mıdır? Suriye politikasının, uzun vadede Türkiye’nin Arap Dünyası ile ilişkilerinde telafisi çok zor zararlar doğurabileceğini görmekte midir?
- 2) Suriye’de olayların başlamasından kısa bir süre sonra ve henüz Türkiye’ye bir göç olasılığı gündemde değil iken Hükümet sınır boyunda neden kamplar kurmuş ve Suriye’den mülteci kabulüne hazır olduğunu ilan etmiştir? Suriye’den gelecek olanlar içinde sırf ekonomik nedenlerle ülkemize göç etmek isteyenlerin de bulunabileceği hesaplanmış mıdır? Öyle ise, gerçekten baskı karşısında ülkemize sığınanlarla ekonomik sebeplerden dolayı gelecekler nasıl ayrılmaktadır? Kamplarda kalan ve sayıları sürekli değişen Suriyelilerin, yiyecek – içecek, bakım ve konaklama giderleri aylık ne kadardır ve bu giderler hangi kalemlerden karşılanmaktadır?
- 3) Hükümet, Suriye politikasını belirlerken, Rusya, Çin Halk Cumhuriyeti ve İran gibi bölgede etkili olan aktörlerin konuya ilişkin taktik ve özellikle stratejik yaklaşımlarını doğru hesaplamış mıdır? Bu bağlamda, uluslararası meşruiyete uyulması açısından BM Güvenlik Konseyi daimi üyesi de olan Rusya ile Çin Halk Cumhuriyeti’nin Suriye konusundaki tutumlarının değiştirilebileceğini mi değerlendirmiştir? Eğer öyle ise, bu ülkelerden önümüzdeki yakın dönemde bir tutum değişikliği beklemekte midir? Böyle bir tutum değişikliği olmadığı ve Hükümet de Suriye politikasını aynen sürdürdüğü takdirde, Rusya ve İran ile ikili ilişkilerimizde ne gibi olumsuzlukların meydana geleceği öngörülmektedir? Bunlara karşı hangi önlemler planlanmıştır?

- 4) BM Güvenlik Konseyi ve Arap Ligi'nce onaylanan Annan Planı, içinde bulunulan aşamada uluslararası camianın Suriye'ye bir dış müdahalede bulunmadan sorunu çözmeye çabaladığının açık bir göstergesi iken, Hükümet neden daha başlangıçta bu plana karşı tutum almış ve Suriye'ye müdahalede ısrarcı olduğu şeklinde bir görüntü vermiştir? İçinde bulunduğumuz noktada, Annan Planı'na yaklaşımı nedir? Suriye'ye yönelik olarak izlenmesi gereken yol haritası konusunda ABD ve AB'nin, evvelce Libya'daki olduğunun aksine, kendisiyle bir ortak tutum içinde ve aynı çizgide gözükmemesini hangi sebeplere bağlamaktadır?
- 5) Hükümet, Suriye'ye karşı izlediği politikada giderek yalnızlığa sürüklendiğini görmekte midir? Eğer görüyor ise, bunun doğurabileceği olumsuz sonuçları telafi etmek için nasıl bir hareket izlemeyi öngörmektedir?
- 6) Hükümet, Suriye konusunda bir yalnızlık içinde olmadığını; tarafsızlığının uluslararası camia tarafından teslim edildiğini ve bölgede hâlen ağırlıklı bir istikrar yapıcı ülke konumunu koruduğunu mu değerlendirmektedir? Öyle ise, bu konumun doğal gereği olarak, Suriye'de Annan Planı'nın uygulanmasını denetlemek üzere bölgeye gönderilmesi öngörülen 300 gözlemci içerisinde Türk gözlemciler de yer alabilecek midir?
- 7) İkili ilişkiler açısından, Hükümet Suriye politikasının yerel ticari faaliyetler, sosyal ilişkiler, bölge halkının geliri ve refahı üzerinde meydana getirdiği yıkıcı etkinin uzun vadede ne gibi sonuçlara yol açabileceğini gereğince değerlendirmiş midir?
- 8) Keza, sınırlarımızın güneyine yönelik ihracatımız ve Arap Dünyasına açılan çıkış yolları üzerinde bu politikanın fiilî etkisi ne olmuş, ülkemizin bu yönden uğradığı ve uğrayacağı maddi zararlar hesaplanmış mıdır? Hesaplanmış ise, Hükümet bu zararları nasıl telafi etmeyi öngörmektedir?
- 9) Suriye'de devam eden durumun yerinden, ilk elden ve en doğru şekilde değerlendirebilmesini, ikili ilişkilerin büyük zorluklar içine sürüklendiği şu dönemde bu ilişkilerin "kriz yönetimi" esasları çerçevesinde yürütülebilmesini sağlayabilmek açısından varlığı büyük önem taşıyan Şam Büyükelçiliğimizin kapatılmış olmasını Hükümet nasıl izah etmektedir?